

Miasto i Gmina Orneta Oficjalny portal informacyjny

Adres artykułu: <https://orneta.pl/artykul/historia-29-plm>

Historia 29 PLM

Historia 29 PLM

29 Pułk Lotnictwa Myśliwskiego należał do tych jednostek LWP (Ludowego Wojska Polskiego), które zostały powołane do życia na fali ogromnego zwiększania potencjału militarnego Polski pod dyktando Moskwy. 29 PLM w planach stanowił część 9 Dywizji Lotnictwa Myśliwskiego. Polski Minister Obrony Narodowej - Marszałek Polski Konstanty Rokossowski, rozkazem z dnia 23.03.1952r. polecił sformować 29 PLM. Dowódca 9 DLM (dywizji lotnictwa myśliwskiego) rozkazem organizacyjnym ogłosił sformowanie pułku w mieście Orneta. 26 PLM i 29 PLM początkowo tworzone razem na jednym lotnisku. Lecz niedługo potem 26 PLM przeniesiono do Malborka, skąd w następnym roku przeniesiono do Zegrza Pomorskiego. 29 PLM od 1953 r. stacjonował na lotnisku w Orniecie. Tylko na krótko, kiedy lotnisko był poddane remontowi Pułk stacjonował w Malborku. Generalne plany były takie, aby powołać cztery dywizje, a w każdej z dywizji trzy pułki myśliwskie. Jednak trudna sytuacja ekonomiczna Polski spowodowała, że powołanie tak dużej ilości pułków lotniczych stało się niemożliwe. Wydano nowy rozkaz Nr 0078/Org. z dnia 19.11.1952r., który założył formowanie lotniczych związków taktycznych w składzie dwóch pułków lotniczych. Dlatego zaniechano tworzenie 24 PLM i 27 PLM, a 11 DLM otrzymała pod rozkazy 26 PLM z 9 DLM. Drugim pułkiem podległym pod 11 DLM stał się 40 PLM ze Świdwina, gdzie także pomieszczono pozostałe jednostki dywizji. W związku z tym 29 PLM, razem z 41 PLM z Malborka był pod rozkazami 9 DLM w Malborku i należał do Wojsk Lotniczych.

Lotnisko w Orniecie

Wyposażone w pas startowy o wymiarach 2 000 m x 30 m, o orientacji 06/24. Nawierzchnia betonowa. Ma współrzędne geograficzne 54,07 N 20,05 E i leży na wysokości 53 m n.p.m. Lotnisko zostało zbudowane przez prusaków. Podczas II wojny światowej zajęte przez sowietów i eksploatowane przez nich przypuszczalnie do 1950r. Od 1952r. przejęte przez Lotnictwo Polskie. W okresie 1952r. - 1953r. lotnisko poddane zostało generalnej rozbudowie. Remonty lotniska przeprowadzano w miarę regularnie, szczególnie pas startowy i drogi kołowania (1956r. - 1958r., 1961r. - 1962r., 1965r.). Ściśle związane z 29 PLM, a po jego rozformowaniu popadło w zapomnienie. Jeszcze w 1972r. wykonano remont drogi kołowania Nr1, ale na tym koniec. Przez pewien czas lotnisko i jego obiekty służyły jako magazyn techniczny.

29 PLM w Ornece

29 PLM (JW. 4988) rozpoczął swoją działalność w trudnych warunkach. W okresie 1952r. – 1953r. na terenie lotniska prace budowlane prowadził 51 Batalion Budowy Lotnisk (JW. 4003). Jednostka ta przystosowała lotnisko do przyjęcia i eksploatacji samolotów myśliwskich z napędem turboodrzutowym w sile jednego pułku. Lotnisko zaliczono do klasy II-b z pasem startowym o wymiarach 2 000 m x 30 m.

Przypuszczalnie w dniu 1.01.1953r. na lotnisku w Ornece odbyła się pierwsza zbiórka stanu osobowego Pułku. Podstawowym samolotem bojowym Pułku stał się Lim-1, a szkolno-bojowym SB Lim-1. Około 1955r. Pułk otrzymał nowocześniejsze Lim-2.

1959r.

W maju 1959r. pułk otrzymuje na wyposażenie pierwsze dwa egzemplarze myśliwców Lim-5 P nr 1D-0403, 1D-0408. W czerwcu 1959r. pułk otrzymuje 1 MiG-17 PF z 28 PLM OPL OK. W 1959r. postanowiono porównywać umiejętności pilotów myśliwskich z różnych jednostek w bezpośredniej rywalizacji. W dniach 28.09.1959r. do dnia 2.10.1959r. odbyły się pierwsze po II wojnie światowej Centralne Zawody Wojsk Lotniczych i Obrony Przeciwlotniczej Obszaru Kraju, indywidualne i zespołowe o mistrzostwo lotnictwa myśliwskiego. Na starcie stanęło kilka zespołów i 19 zawodników w konkurencjach indywidualnych. Stanęli na starcie, gdyż wygrali eliminacje. Niektórzy piloci startowali indywidualnie i zespołowo. Przed zawodnikami postawiono następujące zadania; wyższy pilotaż, przechwycenie przeciwnika, strzelanie do celów naziemnych i powietrznych, lądowanie z przygaszonym silnikiem, lot nocny po trasie z wyjściem nad radiolatarnie w oznaczony czasie, itp. Wszystkie zespoły i piloci występujący indywidualnie otrzymali opaski z numerem. Konkurencje rozgrywano z dużym rozmachem. Jeden samolot na bieżąco oceniało kilku sędziów. Szczegółowo analizowano taśmy z fotokarabinów. W kilku konkurencjach sędziowie oceniali wykonywanie zadania wprost z powietrza, lecąc obok w innym samolocie. Oceniali przebieg ataku, bezpieczeństwo, podejmowanie decyzji przez dowódcę. Piloci z 29 PLM wypadli znakomicie, a szczególnie kpt. Franciszek Walenty, który indywidualnie zajął 1 miejsce.

Klasyfikacja:

Indywidualnie

1. miejsce kpt. Franciszek Walenty z 29 PLM LO – 2 280 punktów.
2. miejsce porucznik (kpt.) Stefan Ziembicki (Ziembicki) z 40 PLM LO – 2 210 punktów.
3. miejsce kpt. Garczyński 2 155 punktów.

Zespołowo

1. miejsce zespół Kałkusa z 1 PLM z Mińska Mazowieckiego – 2 670 punktów.
2. miejsce zespół Daniłowicza – 2 660 punktów.
3. miejsce zespół kpt. Franciszka Walentyna z 29 PLM LO – 2 335 punktów.

1960r.

Wiosną 1960r. do pułku trafiają pierwsze Lim-5. Około 8 sztuk. W 1960r. przeprowadzono II Centralne Mistrzostwa Lotnictwa Myśliwskiego WL i OPL OK. Zorganizowano je tym razem na kilku lotniskach. Centralnym miejscem było lotnisko w Krzesinach z jej gospodarzem 62 PLM. I tym razem piloci z 29 PLM nie zawiedli. Zespołowo 3 miejsce ponownie zdobył zespół kpt. Pilota Franciszka Walentyna. We wrześniu 1960r. odbywały się centralne uroczystości z okazji Święta Lotnictwa w Łodzi. Pułk wystawił do pokazów w powietrzu 6 samolotów Lim-2 pod dowództwem kpt. pilota Franciszka Walentyna.

Rozformowanie 29 PLM w Ornece

Druga połowa 60-tych lat to okres kolejnej reorganizacji w Polskim Lotnictwie Wojskowym. W ich efekcie niektóre pułki uległy rozformowaniu. Miedzy innymi 29 PLM z Ornezy. Podstawą stało się Zarządzenie Sztabu Generalnego WP Nr 0197/Org z dnia 12.07.1968r., który nakazywał dowódcy Wojsk Lotniczych rozformować Pułk do 31.12.1968r.

Samoloty używane w 29 PLM

WSK Lim-1,
WSK Lim-2,
WSK Lim-5,
WSK Lim-5 P,
Mikojan i Guriewicz MiG-17 PF,
WSK TS-8 Bies,

SB Lim 1

SB Lim 2

Jak 11

Jak 18

CSS 18

MIG 15 UTI

Metryczka

Odpowiedzialny za treść:	Małgorzata Kiroł
Wytworzył:	Małgorzata Kiroł
Data wytworzenia:	08.09.2025
Opublikował w BIP:	Małgorzata Kiroł
Data opublikowania:	08.09.2025 12:33
Liczba wyświetleń:	115